

REGISTERBLAD

Namn och datum: Mattias Jansson (981016), Mats Nordin (990201)

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I STOCKHOLMS LÄN

Områdesnummer och namn:

NRO01052 ÖSTRA STYRAN

Kommun: Nynäshamn (0192)

Kartblad: 9I NV

Area: Ca. 130 ha land

Naturgeografisk region: 25 c

Regionindelning för sjöar och vattendrag: 62/63

Agrara kulturlandskapsregioner: Mälardalens odlingsbygder

Landskapsform: Sprickdalslandskap

Riksvärde

Limnogen strandkomplex	Bevuxen sjö	Fauna
------------------------	-------------	-------

Värdeomdöme: Östra Styrans är den värdefullaste fågelsjön i södra delen av Stockholms län. Här häckar ett stort antal fågelarter, varav många annars är ovanliga. Rörhöna och vattenrall har troligen länets största populationer i området. Östra Styrans har också en mycket viktig funktion för rastande fåglar, särskilt under våren.

Huvudkriterier: D

Förutsättningar för bevarande: Vattenstandsregimen med dämning och varierande vattenstånd är avgörande för fortsatt höga värden som fågellokal. Åtgärder som minskar tillförseln av näring till våtmarken är av positivt värde för att minska risken att området återigen växer igen med vass och viden.

Områdets huvuddrag: Östra Styrans är ett misslyckat sjösänkingsföretag som resulterat i vidsträckt vassar och videbuskage i en långsträckt våtmark om cirka 2 km. Det finns också fastmarksholmar med blandskog. Våtmarksområdet utgör idag den sista resten av ett ursprungligen mycket omfattande våtmarksområde som sträckte sig mellan den då sammanhängande Styrans och Dyåns dalgång i centrala Sorunda. Tillrinnande vatten kommer främst från uppodlade områden i öster och söder medan avvattningen sker norrut. Skogsbevuxna avsnitt når fram till våtmarksgränsen i väster och öster.

Vattennivån har under 1990-talet genom markägarnas försorg höjts. Vattenståndet regleras för att ge varierande vattenstånd i en säsongsrhythm som skall efterlikna naturliga förhållanden. Idag finns åtminstone under vår och höst spridda ytor med klarvatten. Bladvassen har delvis ersatts av fröproducerande vegetation. De långsträckta maderna är bevuxna med vassar av vasstarr, bladvass, jättegroe och jättestarr. Andra förekommande arter är brunskära, vattenmåra och vattenstärka. Den restaurerade sjön

har en viktig funktion som fågellokal framför allt för rastande änder och andra våtmarksfåglar. Sångsvan, skedand, grönbena och brushane är arter som brukar rasta här. Bland häckande arter kan nämnas brun kärnhök, smådopping, svarthakedopping, sångsvan, årta och småfläckig sumphöna. Rörhöna och vattenrall har här de troligen största häckande populationerna i länet. Dessutom finns här ovanliga inlandshäckare som grågås och rödbena. Restaureringar av detta slag leder vanligen till ett snabbt och mycket positivt svar hos fågelfaunan. Värdet för fåglar försämras sedan under några år. Om sjön sköts på rätt sätt stabiliseras värdet sedan på en lite lägre nivå.

I sjöns omgivning finns också värdefulla fågelbiotoper där bl. a. mindre hackspett påträffas.

Referenser

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1983: Naturvårdsprogram för Stockholms län, del 1. Skyddsvärda områden för naturvård och friluftsliv. Naturvårdsenheten, Stockholm.

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1996: Naturkatalog för Stockholms län (remissupplaga).

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1997: Våtmarksinventering i Stockholms län. Rapport nr 1997:1.

Strid T, 1996: Fågelliv. Länsstyrelsen i Stockholms län.